

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

Тези

66-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників, аспірантів
та студентів університету
Том 3

15 квітня – 15 травня 2014 р.

Полтава 2014

УДК 043.2
ББК 448лО

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка заборонено*

Редакційна колегія:

- Онищенко В.О. д.е.н., проф., ректор Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, зав. каф. фінансів та банківської справи
- Шулик В.В. д.арх., проф., в.о. проректора з наукової та інноваційної роботи
- Муравльов В.В. к.т.н., доц., в.о. проректора з науково-педагогічної та методичної роботи
- Бендес Ю.П. к.ф-м.н., доц., декана факультету інформаційних та телекомунікаційних технологій і систем
- Іваницька І.О. к.х.н., доц., декан гуманітарного факультету
- Комеліна О.В. д.е.н., проф., декан факультету менеджменту і бізнесу
- Нестеренко М.П. д.т.н., доц., декан будівельного факультету
- Нижник О.В. д.т.н., с.н.с, декана електромеханічного факультету
- Павленко А.М. д.т.н., проф., декан факультету нафти і газу та природокористування, завідувач кафедри теплогазопостачання, вентиляції та теплоенергетики
- Семко О.В. д.т.н., проф., декан архітектурного факультету, завідувач кафедри архітектури та міського будівництва;
- Шинкаренко Р.В. к.е.н., доц., декан фінансово-економічного факультету

Тези 66-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету. Том 3. (Полтава, 15 квітня – 15 травня 2014 р.) – Полтава: ПолтНТУ, 2014. – 394 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету.

©Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка,
2014

частіше починають звертатися до американської та англійської системи сек'юритизації активів. Тобто розглядають можливість широкого застосування дворівневої системи іпотечного кредитування.

Отже доречно констатувати, що дослідженні дві системи (однорівнева і дворівнева) не є антагоністичними і можуть діяти паралельно, а для України впровадження елементів обох систем є найбільш актуальним та дієвим способом розвитку ринку іпотечного кредитування.

Література

1. Тригуб О.В. Особливості становлення та розвитку системи іпотечного кредитування будівництва житла в країнах із трансформаційною економікою // *Інвестиції: практика та досвід*. – 2008. – №13. – С. 30-33.

2. Циганова Н.В. Сучасні банківські кризи та зарубіжний досвід їх подолання // *Зовнішня торгівля: право та економіка*. – 2007. – №2.

3. Козоріз М. А. Зарубіжний досвід іпотечного кредитування банками фізичних осіб / М. А. Козоріз // *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. – 2009. – № 2 (5). – С. 110–115.

4. *Іпотека в країнах Європи: Короткий огляд* / Група економічного та фінансового законодавства. – Київ, 2009. – 14 с.

5. *Моделі іпотечного ринку в країнах з ринковою економікою та практика їх застосування [Електронний ресурс]*. – Режим доступу: big-library.com.ua.

УДК 369.013

*В.І. Карасташ, студентка гр. 502-ЕФ
С.В. Омищенко, к.е.н., доцент
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ЕНЕРГО-ТРАНЗИТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Інфраструктура транзиту енергоносіїв є ключовим стратегічним активом для України, обумовленим перевагами географічного положення країни. Основними енергетичними ресурсами залишаються такі вичерпні корисні копалини як нафта та природний газ. Актуальність дослідження проблем пов'язаних з їх видобутком, транспортуванням та переробкою зумовлюється не лише поступовим вичерпанням зазначених ресурсів при щорічному збільшенні обсягів споживань, але й тим фактором, що нафтогазовий чинник став одним з найважливіших засобів реалізації національних інтересів, способом економічного та політичного тиску, предметом жорсткої боротьби на міжнародній арені.

Для нашої держави нафтогазові питання становлять особливий інтерес. Україна є не лише пасивним споживачем енергоресурсів, але й однією з найважливіших країн-експортерів природних ресурсів до європейських держав.

Через територію України на світові ринки надходить близько 120 млрд. м³ газу, що становить майже 90% загальних обсягів російського

експорту газу в Європу. З одного боку – це дозволяє Україні забезпечити значну долю власних потреб в газі і надходжень у бюджет. Але, з іншого недоліком є монопольна залежність від поставок газу із Росії. Значна залежність від Росії не може влаштовувати також і країни ЄС. Проект газопроводу через Туреччину відкриває для Європи можливості доступу до нових запасів природного газу, що забезпечує альтернативу морським перевезенням, скрапленого газу та відкриває достатні перспективи видобутку газу з Середньоазіатського регіону. Але, такий розвиток подій не задовольняє Україну, тому що тоді вона втратить певну частину своїх експортних потужностей.

Нафтовий сектор українського паливно-енергетичного комплексу є одним із найважливіших його частин, який забезпечує разом із газовим сектором статус України як значного транзитера енергетичних ресурсів до країн Європи, а також забезпечує видобуток нафти і газового конденсату та імпорт нафти для потреб України. За часів незалежності країни в цьому секторі накопичилась значна кількість проблем, які з різних причин не вирішувались. Це призвело до зношення основних фондів (в тому числі нафтопровідної системи) і їх технологічної відсталості. Головною причиною такого становища стало відсутність стратегічного бачення перспектив цього сектору з боку різних гілок влади, надмірне використання його прибутків для поповнення бюджету держави, надмірна політизованість відносин, їх непрозорість, що призвело до нецільового використання коштів та корупції.

Але незважаючи на це транзитні можливості України відносно транспортування нафти є досить значними, що дає країні прибутки від транзиту, а також дає суттєві важелі у взаємодії з країнами постачальниками нафти, відіграє значну роль у розподілі та постачанні енергоносіїв до європейських країн. Україна має розгалужену систему нафтопроводів, транзитні можливості якої складають на вході 114 млн. т на виході 56,3 млн. тон нафти. [1] Нафтопровідна система (НПС) України використовується не на повну потужність. З кожним роком обсяги транзиту нафти територією України зменшуються. Основною причиною зменшення обсягів транзиту на сьогодні і у майбутньому є намагання Росії диверсифікувати шляхи експорту нафти в Європу шляхом будівництва обхідних і збільшення пропускної спроможності існуючих нафтопроводів і нафтових терміналів.

Проаналізувавши сучасний стан нафтотранспортної і газотранспортної систем України ми бачимо ряд проблем, які мають бути вирішені для підтримання статусу транзитера, та утримання існуючих позицій.

Для запобігання зменшення обсягів транзиту газу з Росії та у подальшому для збільшення його обсягів необхідно враховувати її інтереси щодо експлуатації української газотранспортної системи. Одним із варіантів такої спільної діяльності могло б стати створення транснаціональної газотранспортної компанії (з метою приватизації ГТС), до якої би увійшли: Україна (не менше 50% плюс одна акція), Росія та стратегічний інвестор.

Транзитні потужності нафтопровідної системи дозволяють Україні – грати значну роль в транспортуванні нафти на європейські та світові ринки. Але для цього необхідно підтримувати цю систему в надійному стані, проводити зважену тарифну політику та забезпечити наповнення транзитних

– потужностей нафтою, а також успішно долати зовнішні та внутрішні виклики

– на цьому шляху. [2] Серед зовнішніх викликів слід назвати політику Росії (головного постачальника нафти) націлену на зменшення своєї залежності від України в частині транзиту і на перешкоджання постачання і транзиту каспійської нафти неконтрольованими Росією маршрутами. Серед внутрішніх викликів – ускладнення доступу до інвестицій на модернізацію нафтопровідної системи, більша частина обладнання якої є зношеним, морально застарілим і характеризується зависокими (за європейськими нормами) експлуатаційними витратами.

Отже, для збереження транзитних обсягів нафти та газу з Росії необхідно створити сприятливі умови транспортування, оптимізувати тарифи, митні збори, відмовитись від адміністративних методів регулювання цін на нафтопродукти, забезпечити надійність транзиту за рахунок модернізації, автоматизації, впровадження систем захисту, систем обліку обсягів і якості та ін.

Література

1. Інформаційна довідка «Укртранснафта»: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrtransnafta.com/ua/press/service>

2. Іванух Р.А. Стратегічні проблеми розвитку нафтогазового комплексу України/ Р.А. Іванух// Регіональна економіка. – 2010. – №2. – С. 16-25

3. Офіційний сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України. – Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/index>

УДК 336.77:332.2

Л.В. Сікач, студентка гр.403-ЕФ,

О.М. Дахно, ст.викладач

*Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Питання реформування ПДВ є одним з найбільш актуальних у становленні загальної системи оподаткування держави. Метою реформування більшості країн є заходи, спрямовані на збільшення податкових надходжень до бюджету. Основним інструментом реалізації цих заходів є підвищення ставок податків на споживання і інших.